

Republikonai rinkimams pažėrę 15 milijonų

Francijos socialistai nutarė remti Herriotą

Diktatorius de Rivera duosias Ispanijai konstituciją

Kiek partijos pažėrė Ispanijos diktatorių planų kampanijai

Republikonai sakosi esą surinkę \$3,742,000; demokratai — \$618,300; progresyvieji — \$416,800

WASHINGTON, D. C., lapk. 3. — Republikonų partijos nacionalio komiteto išdėstytas Wm. V. Hodges parodymais senato komisijai kampanijos fondams tirinėti, iki spalio 31 dienos republikonų kampanijos fondas pinigų buvo surinkęs 3,742,000 (tris milijonus septynis šimtus keturiasdešimt du tūkstančius) dolerių, idant tais pinigais vėl išrinkus poną Coolidge'ą Jungtinių Valstijų prezidentu.

Demokratų partijos nacionalio komiteto parodymais tai pačiai senato komisijai, demokratų kampanijos fondas iki spalio 29 dienos gavęs viso 618,315 dolerių.

Progresyviųjų organizacijos valdybos pranešimu, La Follette'o-Wheeler'io kampanijos fondas surinkęs iki spalio 25 dienos viso 416,812 dolerių.

Sako, kad republikonai yra gavę kampanijai 15 milijonų dolerių

NEW YORKAS, lapk. 3. — Specialiai advokatai prie senato tirinėjamosios komisijos, Samuel Untermyer ir Frank P. Walsh, šiandien paskelbtame savo pareiškime sako, kad senatorius La Follette apsirūkęs saugomas, kad republikonai savo kampanijai išleisde tarp 4 ir 5 milijonų dolerių. Advokatai sako, kad kapitalistai esą pažėrę republikonų kandidatui Coolidge'ui išrinkti apie 15 milijonų dolerių.

Francijos socialistai nutarė remti Herriotą

Socialistų kongreso nutarimu premjeras visados turės užtikrintą balsų didžumą parlamente

PARYŽIUS, lapk. 3. — Francijos socialistų partijos kongresas, dabar susirinkęs, nutarė remti premjero Herriotą valdžią visur, kur tik jai grumojama pavojus būti sumuštai parlamente.

Kaip socialistų ministeris pirmininkas MacDonaldas Anglijoje, taip premjeras Herriotas Francijoje neturi parlamentinės daugumos. Kaip MacDonaldas valdžią priklausė nuo liberalų paramos, taip Herriotas, kūr Anglijoje eilų liberalų, priklausė nuo socialistų paramos.

Socialistų kongresui dabar nutarus jį remti, premjero Herriotą valdžią turės visada užtikrintą balsų didžumą parlamente.

Konstitucijos projektu, rinkimai būtų ne visuotinu balsavimu, bet sindikalistiniu būdu.

MADRIDAS, Ispanija, lapk. 3. — Direktoratas svarsto naujos konstitucijos Ispanijai projektą. Jei tas projektas bus priimtas, Ispanija turės visai originalią konstituciją. Einant jos projektu, piliečiai gauna balsavimo teisę, tik rinkimai daromi ne visuotinu balsavimu, bet, taip sakant, sindikalistiniu būdu. Tai yra, kiekviena profesija, kiekviena profesinė darbininkų sąjunga, kiekviena gildija ir, apimai, kiekviena bet kuri organizacija renka nuosavus atstovus. Diktatorius Primo de Rivera tuo būdu noris atsikratyti profesinių politikierių.

Vokiečių monarchistų mūštinės su respublikininkais

Monarchistams vadovavo buvusio kaiserio anukas

BERLINAS, lapk. 3. — Potsdame vakar įvyko kautynės tarp monarchistų pusiau militarės "Stalheimininkų" organizacijos ir "reichsbanner" organizacijos, susikuriosios respublikai ginti. Monarchistams "stalheimininkams" vadovavo buvusis kronprincas vokiečių kunigaikštis Vilhelmas von Hohencollernas.

Kanada pasirašysianti T. Sąjungos protokolą

SERBURGAS, Francija, lapk. 3. — Kanados delegacijos tautų sąjungai pirmininkas, senatorius Raoul Dandurand, kurs šiandien išplaukė iš čia garlaiviu Mauretania, pareiškė, kad Kanada pasirašysianti tautų sąjungos priimtą arbitracijos ir saugumo protokolą, kadangi Kanada trokštanti patvarios pasaulio taikos.

SUDEGĖ DIDELIS UKIS

PEKIN, Ill., lapk. 1. — Ši rytą anksti kiles čia gaisras su naikino Mummer Sattely uki. Manoma, kad traukinio kibirkštis buvo gaisro priežastis. Nuostolių padaryta apie \$300,000.

SUDEGĖ STIKLO FABRIKAS

TERRE HAUTE, Ind., lapk. 3. — Sudėję Root Glass kompanijos stiklo fabrikas. Nuostoliai siekia apie 100,000 dolerių.

Naujo prezidento rinkimai Kuboj

HAVANA, Kuba, lapk. 3. — Įvykusių Kuboj praėjusią savaitę prezidento rinkimų daviniai, kiek jų iki šiol surinkta, parodo, kad liberalų partijos kandidatas, generolas Gerardo Machado, gavo apie 10,000 balsų daugiau nei konservatorių kandidatas gen. Mario G. Menocal.

Pastarasis tečiau ruošias kontestuoti Machado išrinkimą, kaltindamas, kad rinkimais buvo pavartę klastų ir suktybių.

Pilietinis Karas Kinuose

Pašalintas Pekino karo vadas gen. Vu pabėgęs iš Tientsino; pranašauja galą karui

PEKINAS, Kinai, lapk. 3. — Pažėmusio Pekino valdžią į savo rankas generolo Feng Ju-Hsiango štabas skelbia, kad pašalinę centrinės valdžios vyriausias karo vadas gen. Vu Pei-Fu pabėgęs į Tangkui, ties Čibi užlaja, apie trisdešimt mylių nuo Tientsino.

Į tą pabėgimą žiūrima kaip į pradžią pabaigos konfliktui tarp Vu Pei-Fu ir Feng Ju-Hsiango. Pekinui grumojama dar išblaškyti dideli gen. Vu karininkai boriai, kurie dabar pasiliko be tinkamos kontrolės.

Praėjusią savaitę buvo įvykęs mušis Jungtūne. Generolui Vu Pei-Fu buvo atvykęs pagalbui daugiau kariuomenės iš Santungo, tačiau ji be priešinimos pasidavė Fengo jėgoms.

Vedama taikos derybos

PEKINAS, lapk. 3. — Telegrama iš Tientsino praneša, kad tarp generolo Vu Pei-Fu ir gen. Feng Ju-Hsiango prasidėjusios taikos pertraktacijos. Sutikta dėl mušių paliaubos ir kova pasiliovus.

Pranešama taip pat, kad Pietų Kinų valdžios vadas Dr. Sun Jat Sen pareiškė noro dalyvauti proponuojamoje taikos konferencijoje.

DANŲ SKULPTORIUS NEILSEN MIRE

KOPENHAGA, Danija, lapk. 3. — Mirė žymus Danijos skulptorius Kai Neilsen. Sirgo vėžio liga. Liko nepabaigtas paskutinis jo didelis veikalas — monumentas Danų jurininkams, žuvusiems nuo vokiečių submarinų pasaulio karo metais.

BUDISTŲ KUNIGAI SUMUŠĖ DU AMERIKIEČIŲ, ATIDUOTI TEISMAN

RANGOON, Burma, lapk. 3. — Atiduota teismui keturi budistų kunigai ir vienas pasaulietis, kaltinami dėl skaudaus sumušimo Amerikos misionierio Gleasono ir jo žmonos.

GARLAIVIS SU 145,000 BUŠELIŲ KVIEČIŲ ĮSTRIGO SEKLUMOJ

PORT ARTHUR, Ont., lapk. 1. — Didžiųjų ežerų transportacijos kompanijos laivas Glenlyon, vežęs 145,000 bušelių kviečių įstrigo ežero sekluose ties Menagerie saloms.

LONDONAS, lapk. 2. — Vakar čia mirė Dr. Michael Gavrilovič, Jugoslavijos ministras. Anglijai.

ŠIANDIE RINKIMAI

Eikite balsuoti visi, kas turite teisės balsuoti.

Žinokite, kaip balsuoti. Kad nesugadintumėte balio, arba kad jus balsas neuėmė niekias, perskaitykite gerai balsavimo nurodymus bent vakar Naujienose paskelbtus.

Balsavimo vietas Chicagoje bus atdaros šiandien nuo 6 valandos ryto iki 4 val. po pietų.

Balsavimo būdelė balsotojas gali pasilikti ne ilgiau kaip penkis minutes.

\$10,349,423 pelno per tris mėnesius

NEW YORK, N. Y., lapk. 3. — General Motors korporacija per trečiąjį metų ketvirtį turėjo gryną pelną \$10,349,423. Per devynis šiu metų mėnesius, iki rugsėjo 31, korporacijos grynasis pelnas siekia 37,416,413 dolerių.

Zanni nutraukė kelionę aplink pasaulį

TOKIO, Japonija, lapk. 3. — Keliaujęs aeroplanu aplink pasaulį Argentinos lakunas Pedro Zanni šiandien pareiškė, kad nutaręs nebeskristi per Ramųjį vandenyną ir tuo būdu savo kelionę aplink pasaulį nutraukti.

GARLAIVIS PASKENDO; ŽMONĖS IŠGELBĖTOS

BRANDON, Ore., spalio 31. — Netoli Cape Arago anksti šį rytą paskendo garo skeneris Acme priklausęs vietos Moore Mill and Lumber kompanijai. Skenerio įgula išgelbėta.

Chicago ir aplink. — Didžiųjų gražu, nors kiek apsiniaukę; šalčiau; pusėtinas šiaurvakarių vėjas, — taip šiai rinkimų dienai pranašauja oro pranašas.

Vakar temperatūra vidutiniškai siekė 51° F. Šiandien saulė teka 6:26, leidžiasi 4:42 val.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, lapk. 3 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.54
Belgijos, 100 frankų	\$4.82
Danijos, 100 kronų	\$17.37
Italijos, 100 lirų	\$5.24
Prancijos, 100 frankų	\$5.24
Norvegijos, 100 kronų	\$14.33
Olandijos, 100 markų	\$59.64
Suomijos, 100 markų	\$2.52
Svedijos, 100 kronų	\$26.63
Šveicarijos, 100 frankų	\$19.24

Lietuvos Pinigų Kursas

Šiandien pinigų Lietuvoje per Naujienos Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra šitaip:

50 litų	\$5.50
100 litų	10.50
200 litų	20.75
300 litų	31.00
400 litų	41.25
500 litų	51.50
600 litų	61.75
700 litų	72.00
800 litų	82.25
900 litų	92.50
1000 litų	102.75

Prie šios sumos reikia pridėti 25 centų pašto išlaidų už kogną siuntinį. Norint pasigiti telegramu — dar 50 centų daugiau.

"Juodasis maras" siauria Los Angelese

LOS ANGELES, Calif., lapk. 3. — Plaučių uždegimo epidemija čia plėstis su neapsakomu smarkumu. Mirė jau dvidešimt trys žmonės.

Daktarai sako, kad ta plaučių uždegimo epidemija turinti "juodojo maro" pobūdį. Žmogus suserga iš karto abiejų plaučių uždegimu ir jo temperatūra staiga labai pakyla. Ligonis paprastai miršta ketvirtą dieną nuo pirmo simptomų pasirodymo.

Vytausybė imasi visų galimų priemonių kovai su ta baisia liga. Miesto dalys, kur liga pasireiškė, apatytai sargyba ir beveik visai atkirta nuo susisiekimo su kitom miesto dalimis. Niekam neleidžiama pravažiuoti automobiliais. Maisto pristatymai gali į karantiną atstatyti dalį jėgų, tačiau iš ten išgabenti kokių nors daiktų, — tuščių pieno butelių ar ko kitą, griežtai uždrausta. Asmenys, prižiūrinieji ligonius, dėti tam tikras apsaugojimo maskas.

Sudėję pašto vagonas su siuntiniais

LANCASTER, Pa., lapk. 3. — Sudėję pašto vagonas su siuntiniais, čiusiais iš Chicago į Philadelphia ir New Jersey valstijos miestus. Sudėję 150 maišų pašto siuntinių. Gaisro priežastis nežinoma.

PERSAI PATENKINO AMERIKOS REIKALAVIMĄ

WASHINGTON, D. C., lapk. 3. — Valstybės departamentui oficialiai pranešta, kad Persų valdžia išpildžius Jungtinių Valstijų reikalavimą: trys lyderiai, gėvėdos, kuri praėjusią vasarą Teherane nužudė Amerikos vice-konsulą Imbrie, taip nubausti mirties bausme.

ITALIJOJ VOKIETIJOS PASKOLOS UŽSIRASYTA SEP-TYNIS KARTUS DAUGIAU NEI REIKIA.

ROMA, Italija, spalio 31. — Italijai skirta Vokietijos 7% paskolos dalis pasirašyta septynis kartus daugiau nei reikia. Vakar buvo paskutnė diena pasirašymams.

GIRIŲ GAISRAS MICHIGANE

MESICK, Mich., spalio 31. — Šioje apylinkėje dega dideli girios plotai. Daug akvų miško jau išdegė. Gaisrai gesyti pašaukta daugiau kaimo šimto žmonių, tačiau dėl stipraus vėjo gaisras sulaukė sunku.

APIPLĖSĖ DU BANKU

ALGONA, Iowa, lapk. 1. — Vakar čia buvo apiplėšti du bankai. Vagys suskaldė Farmers' Savings ir Feuton State bankų vokus ir išsiėmė \$2,500 pinigais ir \$5,000 liberty bondsu.

LAIVAS IŠGELBEJO TRIS ŽMONES JURESE

NORFOLK, W. Va., lapk. 3. — Italų garlaivis Valentino Coda užėjo jūrose, ties Floridos pakrantėmis, sugėdusį laivą, vilnių blaškoma. Laivelyje buvo trys žmonės, jau dvi dienas nebeturėję ko valgyti. Išgelbėti pargabenta į Norfolką.

Baisi nelaimė geležinkelio kryžkelėj

Traukinini sudaužius busą, 8 žmonės užmušti ir keblolika pavojingai sužeisti

NEWPORT NEWS, Va., lapk. 3. — Netoli Hamptono pasąžierinis Chesapeake & Ohio traukinys sudaužė kryžkelėj busą. Aštuoni busų važiavusių žmonių buvo užmušti ir apie penkiolika ar daugiau sužeisti. Sužeistieji taip pavojingai sulamdyti, kad didžiūma jų vargiai begu išliks gyvi. Traukinys taip smarkiai trenkė į busą, kad visi užmuštieji ir sužeistieji buvo išblaškyti išilgai geležkelio per keletą šimtų pėdų.

LA FOLLETTE'Ų AGITATORIŲ NELEIDO KALBĖTI MIESTELY

DARIEN, Cann., lapk. 3. — Du miestelio policistai suėmė kunigą George Richmondą, išgabeno jį už miestelio ribų ir paleido, prigrumoje, kad daugiau nebedrįstų grįžti. Kunigas Richmond mat važinėja su prakalbomis, agituoamas už išrinkimą La Follette'o prezidentu. Pradėjus jam čia kalbėti, policija areštavo jį, nutempė pas "justice of the peace" ir tas mandrusis Salamonas nusprendė, kad kas agituoja už La Follette'ą, tas esąs "disgrace to America."

Areštantai nušovė policistą

ATLANTA, Ala., lapk. 3. — Policistui Ingramui, gabenant automobiliu į kalėjimą du asmenis, suimtus dėl peržengimo prohibicijos įstatymo, vienas areštuotųjų prisitryko įstraukė policisto "revolverį" ir tuo jį nušovė.

UŽSIMUSĖ DU LAKUNAI

COLUMBUS, O., lapk. 1. — Leitenantas Ralph G. Canny ir Samuel A. Wetsall užsimušė, jų aeroplanui nupuolus Norton lauke iš 200 pėdų aukštumos.

Lietuvos žinios.

KUNIGAS ADOMAS VILIMAS PASMERKTAS 2 PAROM ARESTO.

KAUNAS [LŽ]. — Rugsėjo 26, Kėdainių Nuov. Taikos Teisėjas nagrinėjo Naujosios Karunavos pradedam. mokyklos mokytojo Cibulskio bylą su Seimo nariu kunigu Vilimu, kuris buvo kaltinamas dėl šmeižtų iš Josvainių bažnyčios sakyklos, pasakytų 1923 m. gruodžio 9 d.

Kunigas Vilimas išvadines per pamokslą mok. Cibulskį be dievių, beždžionė, buntaučiu, o pamokslą sakęs apie krikščionybę ir socializmą. Kunigas Vilimas teisman pats nestojo, bet teismas išklausinęs liudininkus už akių pasmerkė kun. Vilimą už šmeižimą 2 parom aresto ir sprendimą išspausdinti kun. Vilimo lėšomis "Lietuvos" dienraštį.

KOMUNISTŲ ATSIŠAUKIMAI KAUNE.

KAUNAS. — Iš 17 ir 18 rugsėjo naktį Lietuvos komunistų partija išmėtė Kaune atsišaukimus lietuvių, lenkų, rusų ir žydų kalbomis, kuriuose, kaip paprastai, šmeižiamos visos legalės partijos ir darbininkai raginami balsuoti už 21 Nr., kuriame išstatyti tokie asmens, kaip Antanas Ambrazaitis ir Vyšniauskas Juozas, sėdėję kalėjime už kriminalius nusikaltimus.

Teko sužinoti, kad šiomis dienomis politinės policijos padaryta keletas kratų pas įvairius ištariamus priešvalstybiniame veikime asmenis Šiauliuose ir Mažeikiuose.

Laike kratų rasta komunistinės literatūros, susirašinėjimų su Rusijos komunistais ir kitos medžiagos. Šiauliuose areštuota 12 asmenų, Mažeikiuose 7.

Papildomai sužinota, kad pas Kauno komunistus rasta literatūros, spausdintos Varšuvoje ir iš ten atgabentos Kaunan.

Brangiausia Kalėdų Dovana Yra Pinigai

Niekuomi kitu nepalinksmini taip gerai savo giminių Lietuvoje, kaip nusiųsdamas jiems kiek nors pinigų ant švenčių. Dabar yra laikas siųsti, kad išvengus susikimšimo silpnose Lietuvos pašto įstaigose.

Del greitumo, saugumo, patogumo ir pigumo, siųskit jiems pinigus per Naujienas telegrafu, kuris kainuoja tiktai

50 CENTU

Jei nėra reikalo skubintis, ir jei norite tik saugumo patogumo, paprasto greitumo ir dar didesnio pigumo, siųskit per Naujienas Paštu.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų aplikacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų raštinę arba į bilė vieną sekamų skyrių:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAIČIO APIEKA, 233 E. 115 St.
BENOSIAUS APIEKA, 1616 W. 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Rinkimu Diena

Utarninke, Lapkričio 4, 1924, pripuola Rinkimai, Banka bus uždaryta.

Rinkimai yra svarbus dalykas, nes nuo išrinktų žmonių prikauso šalies reikalų vedimas.

Atsiekimui asmeniškos laimės, tečiaus, svarbiausiu dalyku yra paties žmogaus nusistatymas. Nusistatymas išgyti gerove, yra geras dalykas. Padares tokį nusistatymą, pasirink sau aprūpinimui visų piniginių reikalų.

Universal State Bank

3252 SOUTH HALSTED ST.,

CHICAGO, ILL.

Kokie Jūsų Pageidavimai?

- 1 Turėti pinigų pirkimui ar budavojimui namo?
- 2 Nusipirkti puikų automobilį?
- 3 Leisti vaikus į mokyklą?
- 4 Eiti pačiam į biznį?
- 5 Keliauti po gražias vietas?
- 6 Pasiluosuoti nuo sunkaus darbo?

Bile viena iš augščiaus minėtų pageidavimų ar net ir keletą iš jų, gali lengvai įkūnyt prisidėdamas prie

Naujienu Spulkos

Ar nebutų malonu, kad viena dieną pašauktų jus kas nors ir sakyti: "Stai yra čekis del Jūsų sumoj \$5,000, pasiimk jį?" Ir jūs paimtumėt tą čekį net netikėdamas, kad tiek Jūs kada nors gausit. Tai be abejoj būtų malonu.

O tai yra galima. To gali pasiekti kožnas žmogus: senas ar jaunas, vyras ar moteris — kožnas gali pasiekti savo siekį ir aprūpinti savo reikalus ar savo pageidavimus.

Nėra lengvesnio, patogesnio ir tikresnio būdo gauti sau pageidaujamą čekį lyg ir nejuščioms, kaip priklausant prie NAUJIENŲ SPULKOS. Stai yra keturi skirtingi būdai, kaip likti turtingu į 3, 4, 6 ar 11 metų. Pasirinkit vieną iš sekamų:

BUDAS A

Į apie 11 metų mokėdamas po:

\$0.63 į savaitę gausi	\$500
\$1.25 į savaitę gausi	\$1000
\$2.50 į savaitę gausi	2000
\$6.25 į savaitę gausi	5000
\$12.50 į savaitę gausi	10000

BUDAS B

Į apie 6 metus mokėdamas po:

\$1.25 į savaitę gausi	\$500
\$2.50 į savaitę gausi	1000
\$5.00 į savaitę gausi	2000
\$12.50 į savaitę gausi	5000
\$25.00 į savaitę gausi	10000

BUDAS C

Į apie 3 metus suvirš mokėdamas po:

\$2.50 į savaitę gausi	\$500
\$5.00 į savaitę gausi	1000
\$10.00 į savaitę gausi	2000
\$25.00 į savaitę gausi	5000
\$50.00 į savaitę gausi	10000

BUDAS D

Į apie 6 metus suvirš mokėdamas po:

\$78.00 sykiu įmokėjęs gausi	\$100
\$390.00 sykiu įmokėjęs gausi	500
\$780.00 sykiu įmokėjęs gausi	1000
\$3900.00 sykiu įmokėjęs gausi	5000
\$7800.00 sykiu įmokėjęs gausi	10000

Apsvarstyk šiandien, kuris būdas jums priinamesnis ir nieko nelaukęs pradėk.

Naujienu Spulka

Įkorporuota ant \$1,000,000.

Po valdzios kontrole.

V. MISEIKA, Sekretorius

1739 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

Atdara diena ir vakarais iki 8tos valandos.

Kas Dedasi Lietuvoj

Lietuvos mokyklos ir lavinimas

Lietuva atsipeikėjusi iš po priespaudos, kurdama savo valstybę neprigulminga, matė didelę stoką gerų išsilavinusių darbininkų, tat nuo pirmų dienų pradėjo rūpintis švietimo reikalais.

Pradžią buvo gana sunki; nes nebuvo tam pakankamai lėšų, o taip pat ir prityrusių sumanių mokytojų. Dauguma gimnazijų ir progimnazijų direktoriais buvo kunigai.

Iš pradžių dar ryškus klerikalizmo mokyklose nors ir nebuvo, bet jau katalikizmo tendencija (palinkimas) ryškiai rodėsi. Visose gimnazijose, išskyrus vien Mariampolės realinę, buvo mokiniai auklėjama ne savistovaus proto išdirbimo link, bet tam tikros partijos paklusniais tarnais.

Juo toliau, tuo klerikalizmo politika skverbėsi į mokyklas, juo labiau kunigų akcija didėjo ir nuo 1920 m. pradėdant švietimo ministerių Bizausku ryškiai pasirodė klerikalizmo bangos mokyklose. Mokytojai pažangesni pradėta šalinti ir atiduoti į žvalgybos rankas pav. 1921 m. Raseiniuose J. Kovalskij ir kt.

Ateitininkija vis ryškiau ėjo aikštėn su davatų pulkais, ir tapo partiniu ratuku, uoliai dalyvaudama krikščioniškų atsisaukimų ir fašizmo skleidimu.

Kairiajai, kitaipariant, progresyvi moksleivijai buvo ir yra daromos kuojvairiausios kliutys, šalinama gabesnieji ir aktingesnieji iš mokyklų, skundžiami per kapelionus tėvams ir panašiai. Net šv. ministeris Bistras St. Seime pasakė, kad tik ateitininkams vieta mokyklose, o ne kokiems aušininkams ir kitiems pažangiesiems.

Tat nenustabu, kad iš mokyklų jau paversta paprastas katalikiškas aparatas, ateitininkai naudojami valstybinėmis stipendijomis, o tuo pačiu pažangieji nuo mokslo atstumiami. Tat nenustabu, kad dabartiniai studentai daugumoje eina ant bakų ir gina kun. bankininką Vailokaitį, vietoj kad šviestų tamsią atsilikusią liaudį.

Darbo žmonių vaikams mokslas nėra prieinamas, jų naujoji karta auga tamsumoje, todėl sunku bus ir toliau kovoti darbo klasei prieš įsigalėjusį kuniginį kapitalizmą ir išsiluosavimą iš verguvs.

Liudna Lietuvos darbo kla-

RUPTURA IŠGYDOMA

Be Peilio \$30 Skausmo

Visos rupturos yra blogos. Nėra gerų ruptur. Kam turit dėti nuo lat diržą ir turėti trubelį. Kiekvienas su ruptura žmogus gali turėti didelį trubelį ryt arba poryt. Jūs galite išsilydyti greit, saugiai ir ant viados su pagalba mano metodo. Simtai patidymų išsilydyti, užganėdintų žmonių yra mano rekorduose.

Skaitykit ka Mr. Karlasky sako:

"Virš dviejų metų tam atgal Dr. Flint išgydė mano rupturą. Aš galiu bėgioti ar šokinėti, klnoti, stumdyti ir traukti kiek tik noriu ir mano rupturą nediria man trubelio. Aš turėjau operaciją su peiliu dešimtis metų tam atgal ir aš pripažystu Dr. Flint metoda geriausiu visais atžvilgiais. Jei kas turi rupturą, mano patarimas yra eiti pas Dr. Flint ir buti išgydytu".

JOSEPH KARLASKY,

2529 So. 62 Ave.

VERICOSE GYSLOS \$25

Aš taipgi gydau pasididinusias kojų gyvaslį mano paties būdu, be peilio, be skausmo, be sūgimo, saugiai ir tikrai.

Dr. E. N. Flint

322 So. State St., 5 augštas Chicago.

Valandos: nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų, penedėliais ir ketvergalis iki 6:30 p. p., nedėliomis, uždaryta.

sės ateltis, nors jau kas kartas jai auga ir pradeda daugiau kraš-
ti žmonių atstovauti. Nėra
daug šviesių žmonių, mokyklos daryti, kur link eiti, kas musų
auklėja tik dvasinei seminari-
laukia ir tt.

Ir iš tiesų, jei taip bus toliau
vedamas Lietuvos švietimas, tai
ji vis nekurio laiko vėl taps je-
zuitų apsiausta ir prapuldys.
—V. Mafnyda.

Atkeliauja Įdomūs Svečiai

Smilgių šeimyna Sekite Naujienas ir Laukite

STOKIME VISI Į DARBĄ

Dabar yra proga, kur kiekvienas asmuo gali prisidėti prie pagerinimo šios šalies gyvenimo sąlygų išrenkant tokia valdžią, kuri rūpintusi gerove daugumos žmonių, darbo žmonių ir viso krašto. Stokime į darbą tuojaus! Aukokime savo dalį — dolerį ir už tą auką įsigykime emblemą Laisvosios Dvasios sau ir savo šeimynos nariams, ir raginkime prie to kitus! Jūsų parama yra reikalinga tuojaus!

Stai kaip atrodo oficialė bronzos emblemą Laisvės atgijimo 1924 m.

Dvasia 1776 m. Atgijo -- Eikime Paskui Ją!

Siųskit šį kuponą Naujienoms šiandien

Už kiekvieną paaukotą dolerį bus pasiųsta oficialė bronzos emblemą.

No.....

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Čia įdedu dolerių, malonėkit prisiųsti man
oficialės Bronzos Emblemas apmokėdami visus kaštus.

Vardas

Adresas

NORĖDAMI

PIRKTI PARDUOTI AR MA-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Bo levard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siūnčiam pinigų ir
Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:
3823 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 310

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
vieną vakarą, išskyrus ketvergalį.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS ADVOKATAS

127 N. Dearborn St., Room 1117
Telef. State 7521

Vakaraais ir nedėlios rytą:
3335 So. Halsted St.
Telef. Yards 0141 ir Yards 6894

Panedėlio vakare:
4601 So. Marshfield Ave.
Bylos visuose teismuose — Ab-
straktai. — Ingališiai, — Pas-
kola pinigų 1 ir 2 morgičiams.

J. P. WAITCHES Advokatas

MIESTO OFISAS:
127 N. Dearborn Street,
Kambariai 514 ir 516

Telefonai Randolph 5584 ir 5585
VALANDOS: Kas dieną, išski-
riant Subatas ir Šventes, nuo 9 iki
pietų.

ROSELAND'O OFISAS:
10717 S. Indiana Avenue,
Telefonas Pullman 6377.

VALANDOS: Kas dieną nuo 2
iki 9; Subatomis visą dieną; Šven-
tėmis iki pietų.

SPECIALISTAS ant egzamina-
vojimo apstraktų ir padarymo
kontraktų, dokumentų ir visokių
popierių. Veda visokius sudus.

A. A. Olis ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6

Vakaraais
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir
Pėtnyčios.

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-
redo ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokias bylas visuose teis-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba pardauodant Lotus,
Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-
na Pinigus ant pirmo morgičiaus
lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGDZIUNAS ADVOKATAS

Veda bylas visuose Teismuose. Egzami-
nuoja Abstraktus, Padaro pirkimo ir
pardavimo Dokumentus ir įgaliojimus

7 South Dearborn Street
Telefonas Randolph 3261

Vakaraais: 2151 West 22 Street
Telefonas Canal 1587.

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.

77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark

Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390

Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4631

A. E. STASULANI ADVOKATAS

77 W. Washington St. Room 911
Tel. Central 6200

Cicero-Utarninko vakara:
1314 S. Cicero Av. T.Cicero 5936
Ant Bridgeporto Sėredojo nuo
6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T.Boul. 6737

KORESPONDENCIJOS

So. Omaha, Nebr.

Parapijonų vargai su kunigais pirmiausia ir dabar.

So. Omaha pasidarė jau nemaža lietuvių kolonija. Tad gal pravartu bus prisiminti nors a-belnais ruožais ir apie tos kolonijos praeitį. J. čia lietuvių su-traukė skerdyklos, buriose jie rado darbo. Traukė į tas skerdyk-las lietuvių tai pavieniui, tai iš-tisomis šeimynomis. Taip ir susikūrė čia lietuvių kolonija. Išpradžių tarp lietuvių buvo vie-nybė ir sutarimas, visi didžiaus-iamė sutikime gyveno.

Padidėjus skaičiui lietuvių im-ta rūpintis įsigyti savo bažny-čią, kad nors poterių prigimto lietuvių kalbą atkalbėti būtų ga-lima. Ilgainiui pasibūdavo ir bažnyčia, kunigų irgi netruko — vienas išėina, kitas ateina, taip ir mainosi kunigai.

Lietuviai išpradžių džiaugėsi, kad turi savo bažnyčią, savą ku-nigą. Bet neilgas buvo tas jų džiaugsmas: jie greitai apsvyrė kunigais.

Nuo pat pirmos dienos kada žmonės pasibūdavo bažnyčią ir užsidedami sau didelę našą, at-sikvietė lietuvių kunigą, prasi-dėjo skirstimasis tarp vietos lie-tuvių. Tą darbą pradėjo patys kunigai; jiems vieni pasidarė ne-geri, kiti murma ant kunigėlio, tretį bedieviai, socialistai, šliup-tarniai, laisvamaniai ir t. t., taip kad ir geriausi katalikai, bažny-čios ramščiai įpuolė į kunigo ne-malonę ir turėjo bažnyčios ir ku-nigo išsivadėti. Kunigėliai betgi nenustygo, o dar labiau ėmė ko-lotis bažnyčioje ir grumoti, kad tokių savo parapijonų neisų lai-doti ir nepriimsi į „šventas“ kapines. Tai paveikė į niekurių svyruojančius, kurie nusigandę vėl nubėgo pas kunigėlį, kuris juosius prisaiškino daugiau ne neišsizioti prieš kunigą. Tokios nebiliaunčios avelės kunigams labiausia ir tiko.

Tuo laiku jokių kitų lietuvių draugijų čia nebuvo, išėjus bažnytinės, po kunigų globa. Bet ir čia kunigai aplaikė smu-

gį. Vietos lietuvių nesitenkin-dami kunigų globojamomis draugijomis ėmė tvirti laisvas draugijas — pašelpines, kultu-rines, sociales, dailės ir k. Tai buvo didelis smugis kunigams, nes iš jų nagų išspruko nema-žas burys lietuvių ir ėmė savy-stoviai gyventi ir tvarkytis, vi-sai nebereikalaudami kunigų globos. Be to tarp vietos lie-tuvių ėmė platintis laikraščiai, daugiausia tautinės pakraipos, kurie dar labiau sužadino lie-tuvius ir paskatino juos dar dau-giau veikti ir interesusotis Lie-tuvos reikalais.

Kunigėliai matydami, kad vietos lietuvių susipratimas di-dėja ir kad jie labai sumaniai veda organizavimo ir švietimo darbą, ėmė nusileisti ir pradėjo bažnyčioje skelbti, kad buk ir jie rupinasi lietuvių ir Lietu-vos reikalais. Jie ėmė gerintis prie progresyvių žmonių ir kvie-sti į bendrą darbą buk naudai Lietuvos. Kunigėliai tečiaus ne-turėjo tikslo rimtai ir vienybė-je dirbti Lietuvos ir žmonijos labui, o tik laukė progos, kada jie galės suardyti vienybę ir su-piudyti vietos lietuvių. Ir jie tai pilnai atliko.

Pažangiesiems veikėjams vėl vieniems tenka dirbti ir traukti lietuvių į vienybę, kurią ku-nigai išardė. Tai buvo gera pa-moka vietos lietuviams, kad jo-kis bendras darbas su kunigais

yra negalimas, nes kunigams jo-kis visuomenės darbas nerupi ir jiems rupi tik kaip tamsybėje žmones palaikyti ir geriau juos išnaudoti.

Nelaiminga ta šv. Antano pa-rapija. Nesiseko jais su kunigais, nors ji juos tankiai ir mai-no.

Buvo kun. Tamuliūnas. Para-pijonys išpradžių negalėjo juo atsistatinti. Esą ir mokyklas, ir geras tautietis ir literatas, taip mokintas, kad nesibijęs visų So. Omaha „bedievių“; tečiaus su laisvamaniais bijojo ir susitikti ir tik bažnyčioje, kur niekas jam negali pasipriešinti, jis buvo drąsus.

Čia parapijonys yra geros širdies, patys geria ir kunigėlių vai-šiną, taip kad privaišintas kunigėlis ne sykį išsiritė iš kleboni-jos per langą. Kiti parapijonys taip buvo įtikėję į kunigą, kad buvo pasirengę ir paskutinius savo marškinius atiduoti jam.

Taip, kada kunigui reikėjo dau-giau pinigų linksmam gyvenimui, tai vienas parapijonas, Vir-bickas, paskolino jam \$1,000. Bet greit tas kunigas apėjo šv. Antano parapiją ir So. Omaha ir dingo; tik dabar pasiekė ži-nios, kad tas kunigas bąstosi po rytines valstijas. Dabargi tas žmogelis Virbickas, net pirštus sau kramtos, kad tiek daug pi-nigų sukio kunigėliui ir keikia jį, nes nebesitiki daugiau savo pinigėlių matyti.

Po to buvo kun. J. Oleknavi-čia, kuris gerai kalbėjo lietu-viskus poterių ir mėgdavo lan-

kytis pas savo gerus parapijo-nus, kurie turėjo skystimėlio. Kun. Oleknavičia su biznieriiais nevedė jokio „gešeto“ ir todėl biznieriiai buvo pirmieji „bun-taučikai“, kuriems ir pasisekė kunigą iškrapstyti.

Dabartinis kunigas Mikulskis yra toli atsilikęs nuo savo pirm-takunų. Mikulskiui lietuvių rei-kalai visai nerupi, jam daugiau rupi papos aikalai ir vartyti amerikizaciją tarp lietuvių. Net ir jo geriausios davatkėlės pradeda rugoti, kad kunigėlis didesnę dalį savo pamokslu pa-švenčia del vieno kito jankės ar graboriaus, nors lietuvių esama 15 kartų daugiau.

Išpradžių kunigėlis bandė ko-voti prieš tuos savo parapijo-nus, kurie platina girtuoklystę, bet pamatęs, kad tai yra jo ge-riausi parapijonys ir rėmėjai — paliovė kovojęs.

Dabar parapijonys atsikando ir tuo kunigu, ir daugelis para-pijonų pradeda ant kunigo rus-tauti, kad jis su parapijonais nenori skaitytis.

Kunigėlis negali nusėdėti kle-bonijoje ir kaip tik sutemsta, žiu-cėk, ir bėga pas groserininką Už-davienį. Išpradžių jis eidavo per sankrovą, kur pasitaikydavo žmonių ir tie pradėjo šaipytis, kad kun. Oleknavičius buvo pri-junkęs prie Zigmontų, tai para-pijonys, ypač biznieriiai, audrą kėlė, o kad dabartinis Mikulskis prilipo prie Uždavienio, tai pa-rapijonis patylomis zuria. Nuo to laiko kunigas nebeina per sankrovą, bet kas miela vakarą traukia per eilę ir užpakalines duris.

šv. Antano lietuvių parapijo-nys jau 13 metų kaip moka sko-las vyskupui ir vis dar negali išmokėti. To negana, dabartinis kunigas su keliais biznieriiais už-traukė ant parapijos naują di-delę skolą ir tai taip, kad tą skolą vyskupui turi atmokėti vieni lietuvių, — už pastatymą namo švetainei ir mokyklai, ku-rios jė lietuviams priklauso ir lietuvių nesinaudoja. Dabar ku-nigas rupinasi ir „seserų“ atsi-gabenti. Tik klausimas, ar pa-rapijonys įstengs tiek daug dy-kdmonių išmaitinti.

Del tos priežasties daromos visos priemonės, kad kunigėlis kaip nors dolerius išspaudus iš lietuvių į jį lankėsi. Tai rodo, žmonių. Bet tie doleriai visgi ne-labai duodasi išsipausti. Doro-ma net lošimus iš pinigų pobaž-nytiniame sklepe.

Pereito mėnesio pabaigoj baž-nyčioj buvo jomarkas — baza-ras. Buvo matoma ir girtų stra-pinėjant apie bažnyčią ir tai ne visai gražiai elgianties. Bet ku-nigėlis viso to nematė. Tečiaus jis tuoj užmatydavo, jei kuris jam negeistas parapijonas už-eidavo: tuojaus tokį išvaryda-vo. Buvo prisikabinęs ir prie P. J. šeimynos, kurią pradėjo an-glių kalba koltoti ir vartyti iš šventojo jomarko. Padoriai še-imynai, žinoma, netinka dėtis su tokiu kunigu, tai ta šeimyna tą jomarką ir apleido.

Reikia pasakyti, kad lietu-viai parapijonai mažai prijaun-tę tam šventam jomarkui ir mažai lietuvių į jį lankėsi. Tai rodo, kad del kunigėlio darbėlių pa-labai duodasi išsipausti. Doro-ma net lošimus iš pinigų pobaž-nytiniame sklepe.

— Geras Parapijonas.

REKOMENDAVO JOS DAKTARAS

Surado stiprumą vartojant Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound.

Kankakee, Ill. — „Mano pačios mo-tina visuomet vartoja jusų gyduoles nou silpnumo ir persikeitimo jos gyvenimo jos taip pagelbsti, kad ji priverstė ir mane vartoti tas gyduo-les nuo silpnumo, kur aš kentėjau per pusantų me-tų. Jos sustipri-no mane ir aš tu-riu dabar gražų sunų. Aš dabar dirbu visą namų darbą ir aš reko-menduojau Lydia E. Pinkham's Ve-getable Compound, kur tik aš randu progą. Aš dabar vartuoju ją nuo silp-numo, nes man šeimos daktaras re-komendavo ją.“ Mrs. Harry Con-lyon, 984 No. Harrison Ave., Kankakee, Illinois.

Tikras darodumas nuopelnų. Del palengvinimo moterų silpnų, nugaros skaudėjimo, nervingumo ir nereguliariškų, su kitais moterų trublais, Lydia E. Pinkham's Ve-getable Compound yra atsakanti gy-duolė.

Jos vertė tikrai įvertinta tokiais inisikais, kaip augščiau, kad telpa. Yra moterų viar, kurios gavo pagel-bą, maloniai pasako kitoms moterims apie tai. Pardavimui pas aptiekoitus visur.

Physical Health Institute DR. VELONIS, Ph. D. C., D. O., N. T.

Gydan įvairias ligas, o ypatingai užsienėjusias, de vaistų ir opera-cijų, naujausiais būdais.
4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-ry lubų, Rumas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nedėdieniais nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

Dr. Chiropractor ir Akušerka ANIELĖ KAUSHILLAS

Gydan be vaistų ir be operacijų, visokias ligas vyrų, moterų ir vai-ky. Kurie serga kreipkitės, o rasite pagalbą. Patarimas dovanai. Valandos nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 8, ir nedėlioju nuo 9 iki 12.
Tel. Yards 4951 3252 S. Halsted St.

KAIP BUTI SVEIKU

Per daugelį me-tų žmonės ken-čia todėl, kad jie nežino tikro budo kaip išsi-gydyti. Paviz-džiui, jei jus sergate, jus ci-nate pas daktarą, jis duoda jums gyduolių išbandymui, po keleto bandymų jis liepia eiti jums ant ope-racijos, tuomet prasideda kentėji-mas.

Jei jus sergate nuo socialų ar kitokių ligų, ateikite į mano ofisą. Aš jums gerai išegzaminuosiu ir bandysiu pagelbėti jums be gyduo-lių ir be operacijos.

DR. TAFT

1555 West Roosevelt Road
Ofiso valandos nuo 9 iki 11 ryto
Phone Canal 3457

Siūkit ir Sutaupykit

Geriausia šėsių cordų vati-nių siūlų špulaitė
Dresių siūlėjų gerybė
Del geros knygtės dresių siūvimui atsiskaitė 4c
THE SPOOL COTTON CO., Dept. C
316 Fourth Ave., New York

NUPIRK

Typewriteri arba rašomą mašinėlę

Kaina \$60

Tuomi padarysi didelį smagumą patė sau, savo giminėms ir drau-gams su kuriais susirūkinęji ir greičiau galėsi parašyti laiška ar ką kitą, negu su ranka. Geriau sia, parankiausia ir dailiausia mašinėlė su lietuviškais raidėmis pasaulyje. Galima ir angliškai ra-šyti.

Gaujamuos

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str.,
Chicago, Ill.

Lietuvon ant KALEDU

Jei manai važiuoti Lietuvon apsilankyt ar gyvent — važiuok su

NAUJIENŲ PALYDOVU

Pavesk Jam savo rūpesčius ir klapatus ir jausk kelio-nėje kaip namie. Dabar yra laikas pradėti rengtis ir iškalno užsitikrinti sau sugrįžimą.

NAUJIENŲ KALĖDINĖ Ekskursija važiuoja didžiausiu U. S. Laivu

LEVIATHAN GRUODZIO 6-tą

ir kiekvienas keliauninkas bus Lietuvoje prieš pat Ka-lėdas ir parvės džiaugsmą ir dovanas savo giminėms. Kreipkitės į Naujienas ir busit aprupinti visais rei-kalais.

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

NGL NORTH GERMAN LLOYD

Švęskite Kalėdas Namie

Važiuokite per Bremens laivą S. S. COLUMBUS

Didžiausias ir greičiausias Vo-kiečių laivas, arba kitais laivais šios linijos.

Išplaukimai Lapkričio 15, 27.

Gruodžio 11.

Puikūs trečios klasės kambariai

Nepilicėliai, kurie gryš į 12 mėnesių, neturės jokio vār-go sugrįžimui į Ameriką.

Specialė kaina nuo Bremeno iki Kauno.

North German Lloyd

100 N. La Salle St., Chicago, Ill.

Arba prie vietinių agentų.

IN LIETUVA

GERA NAUJIENA! Naujos S. V. tiesos daleidžia jums atlinkyti savo tėviske apie metus laiko ir at-važiuoti atgal į Jungtines Valsti-jas be įkeitymo į kvotą.

Mūsų dideli laivai, MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, HOMERIC, BELGENLAND, LAP-land, MINNEKAHDA, ir t. t. greitai perveža į Cherbourg, South-ampton, Antwerp arba Hamburgą. Daug išplaukimų kas savaitę.

Visi mūsų trečios klasės pasažie-riai yra talpinami į uždaromus pri-vačius kambarius po 2, 4 ir 6 žmo-nės. Yra teikiamas patogumas, geras maistas ir mandagus patar-navimas.

KALĖDINĖ EKSKURSIJA LIETUVON

Ameniškaai prižiūrima mūsų atstovo ant didelio laivo OLYM-PIC, Gruodžio 6 iš New Yorko.

Klauskite apie tai dabar.

Pasimatykite su mūsų vietiniais agentais arba

WHITE STAR LINE

RED STAR LINE

AMERICAN LINE

127 S. State St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
By The Lithuanian News Pub Co Inc

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
8c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujųjų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainos:

Chicagoje — paštu:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Vienam mėnesiui 1.50
Vienam mėnesiui 75c

Chicagoje per neketuotus:
Viena kopija 8c
Savaitė 18c
Mėnuo 75c

Suvenytoje Valstijose, ne Chicagoje,
paštu:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.25
Vienam mėnesiui 75c

Lietuvon ir kitur užsienioje:
(Atpaiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Vienam mėnesiui 1.50

Piguus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Šios dienos rinkimuose eina kova tarpe republikono Coolidge'o ir nepriklausomo progresisto La Follette'o. Demokratų kandidatas Davis turi mažai reikšmės; jeigu ne pietinės valstijos, kurios visuomet akiai balsuoja už demokratų, tai į Davis'ą niekas nę domės nekreiptų.

Svarbiausias klausimas, kuriuo kovoja atžagareiviai, remiantys Coolidge'ą, su progresistais, kurie remia La Follette'ą, yra Aukščiausio Teismo klausimas.

Atžagareiviai sako, kad La Follette'as noris „panaikinti“ Aukščiausiąjį Teismą. Tai yra melas. Jisai nori ne panaikinti tą įstaigą, o tiksliai susiaurinti jos galia idant ji neturėtų teisės naikinti įstatymus, kuriuos išleidižia kongresas.

Sioje vietoje mes jau kartą aiškinome, kodėl yra neteisinga, kad devyni Aukščiausio Teismo teisėjai turėtų daugias galios, negu visi žmonių išrinktieji atstovai. Idomu tečiau, kad beveik nę viena didelių arba mažų valstybių pasaulyje neturi tokios įstaigos, kurios galia būtų didesnę, negu įstatymų leidėjų.

Tik Pietinėje Amerikoje kai kurios šalys, pamėgdžiodamos Jungtines Valstijas, įvedę visai tokią tvarką, kaip čia. Bet ir tų šalių dalis jau išleido įstatymus, apribojančius Aukščiausio Teismo galią.

Jungtinių Valstijų senatorius Edwin F. Ladd neseniai nutarę pasiteirauti įvairių šalių atstovybėse Washingtone, kaip jų šalių konstitucijos riša tą klausimą. Jisai gavo atsakymus iš Britanijos, Japonijos, Italijos, Holandijos, Švedijos, Graikijos, Lenkijos, Vengrijos, Čilės ir Šveicarijos atstovybių. Visos jos pranešę, kad vyriausią įstaigą įstatymų leidimo reikale jų šalyse yra parlamentas, ir joks teismas ne-

turi galios daryti nuosprendžius apie tai, ar parlamentas leidžiamieji įstatymai „konstitucingi“, ar ne. Štai vienas tipingas atsakymas:

„Šveicarijoje, rašo tos seniausios Europoje respublikos atstovas, „joks teismas nėra gavęs galios anuliuoti federalius įstatymus. Net Aukščiausias Šveicarijos Teismas (Federalis Tribunolas) privalo vadovautis savo nuosprendžiuose visais federaliais įstatymais, kurie tapo įsteigti prideramu būdu“.

Kam tat Amerikos atžagareiviai nori, kad ši šalis tvarkytųsi kitaip, negu visas pasaulis?

Jų tikslas yra aiškus. Žmonės gali išrinkti į kongresą daugumą atstovų, palankių darbininkams. Tie atstovai gali pradėti rašyti naudingus darbininkams įstatymus sumanymus. Kad taip neįvyktų, tai padaryta ve kas:

Pirmiausia, atstovų būtų priimtas sumanymas negali paversti įstatymu tol, kol jam nepritarę senatas. Jeigu ir senatas pasirodytų per daug liberališkas, tai įstatymo sumanymą gali „vetuoti“ (sulaikyti) prezidentas. Pagalios, jeigu ir prezidentas būtų pažangus žmogus, tai ateina 9 federalio Aukščiausio Teismo teisėjai ir dauguma balsų nutaria, kad įstatymas esąs „nekonstitucingas“. Ir naudingas darbininkams sumanymas eina niekais!

Zodžiu, tie atžagareiviai, kurie stato kandidatų republikoną Coolidge'ą (arba demokratą Davis'ą), nori, kad Aukščiausias Teismas būtų sargyba, saugojanti darbininkų išnaudotojų reikalus.

Tie, kurie geidžia kapitalistų viešpatavimo, tebalsuoja šandie už Coolidge'ą.

Bet visi tie, kurie stoja už geresnę ateitį Amerikos darbo žmonėms, privalo paduoti savo balsus už nepriklausomųjų progresistų kandidatą — La Follette'ą!

Apžvalga

TEISINA GRUŽIJOS BUDELIOUS

Melas turi striukas kojas, kaip sako vokiečių patarlė. Todėl ir musikiškai komunistai, per keletą savaičių atkakliai stengęsi užgindyti tiesą apie Gruziją, pagaliai tapo priversti skaitytis su faktais.

Brooklyno „Laisvė“ rašo apie buvusiojo Gruzijos kariuomenės vado, socialisto Džugelio, susaudymą. Sako:

„Jis sugrįžo iš užsienio į Gruziją, kad kelt kontr-revoliuciją prieš Sovietus. Tapo areštuotas. Pamatė, kad Sovietai žino kontr-revoliucionierių vadus ir planus. Tat Džugelis suprato, jog sukilimas kol kas negalėtų pasisiekti. Tat jis ir pasiūlė Sovietams parasyti atsisaukimą ir ypatingai atsiiepti į savo vienuolius, kad (dar) nedarytų ginkluoto maisto prieš raudonąją armiją. Bet Sovietai iš jo planų žinojo, kad jis tik lauks naujos progos. (Sėdėdamas kalėjime! „N.“ Red.)

kelti kontr-revoliuciją ir organizuos baltgvardiečius padaužas. Todel jis ir tapo sušaudytas. O „socialistai“, žinoma, visuomet savo geltonomis asaronis aplaisto kapus tokių gaivalų.“

Šitame aprašyme „Laisvė“ atliko mažukę falsifikaciją, prsimanydama, kad Džugelis su prates, jogei sukilimas „kol kas“ negalėsias pasisiekti, ir kad jisai siūlėsiis bolševikams atsisaukti į savo vienuolius, kad jie „dar“ nedarytų sukilimo.

Falsifikacija labai žiopa. Nejaugi bolševikų priešas, patekęs į jų rankas, galėjo tikėtis, kad jie priims jo pasiūlymą, jeigu jisai sakys: „Aš neatsisakau nuo sukilimo ateityje, bet matau, kad dabar yra nepatogus laikas pradėti sukilimą. Todel leiskite man atsisaukti į savo vienuolius, kad jie dar palauktų!“

Buvęs Gruzijos liaudies kariuomenės vadas tokio pasiūlymo, žinoma, nedarė. Jisai siūlėsi atsisaukti į savo vienuolius, kad jie nę dabar, nę vėliaus nesiruostų prie ginkluotos kovos su raudonąja armija.

Ir kuomet jisai šitą pasiūlymą darė, tai jisai negalėjo nę galvoti apie tai, kad apgavęs bolševikus, vėliaus suorganizuojant „baltgvardiečius“ ir išsukiant juos į ginkluotą maistą prie „naujos progos“. Nes jisai juk sėdėjo Črezvyčaikos kalėjime. Be to, jisai pasiūlė bolševikų žvalgybai, jeigu ji leistų jam pasimatyti su savo vienuoliais, priimti prieš išsienant iš kalėjimo stiprių nuodų, kurie būtų užmušę jį begiu keliolikos valandų!

Atmetus tuos asiliškus „Laisvės“ priedus, jos pačios aprašymas parodo, kaip iš tiesų dalykai dėjosi.

Džugelis buvo suimtas (butent, rugpičio 6 d.). Iš dokumentų, kuriuos bolševikų žvalgyba parodė jam kalėjime, jisai įsitikinė, kad sukilimo planai yra žvalgybai žinomi, ir bolševikai yra taip sustiprinę savo raudonąją armiją Kaukaze, kad sekmingam sukilimui jokios vilties nėra. Tuomet Džugelis pasiūlė bolševikų žvalgybai parasyti atsisaukimą į sovietų valdžios priešus, kad jie nekiltų prieš valdžią.

Atsisaukima jisai parasė, bet, bijodamas, kad jo vienuoliai gali nepatikėti, jogei atsisaukimas yra jo laisva valia parasytas, o ne Črezvyčaikos prievarta, jisai dar davė sumanymą žvalgybai, kad ji trumpam laikui paleistų jį iš kalėjimo ir duotų jam asmeniškai pasimatyti su savo draugais ir peiklauliais juos, kad jie nedarytų ginkluoto maisto.

Maistas vienok kilo, ir bolševikai sušaudė Džugelį. Dabar stovi prieš mus ve kokie klausimai. Pirmiausia: Kodėl sovietų vyriausybė Gruzijoje atsisakė paskelbti Džugelio atsisaukimą, pirma negu prasiidėjo ginkluotas maistas? Ji idėjo į laikraščius tą atsisaukimą tiksliai tuomet, kai sukilimas jau buvo įvykęs faktas.

Yra aišku, kaip diena, kad bolševikiški despotai Gruzijoje norėjo, kad sukilimas įvyktų. Jie norėjo gauti progą išskerti savo priešus. Šitai pat elgtis gali tiksliai judosiai-provokatoriai!

Antra, už ką ir kodėl bolševikai nugalabijo Džugelį? Sovietų valdžia savo oficialiuose pranešimuose skelbė, kad Džugelis buvęs sušaudytas už dalyvavimą maiste. Dabar gi matome, kad tai yra melas, kadangi Džugelis nedalyvavo ir negalėjo dalyvauti maiste. Maistas prasidėjo tik rugpičio 29 d. o Džugelis buvo suimtas jau rugpičio 6 d., taigi daugiau kaip už trijų savaičių prieš sukilimo pradžią. Ir jisai net, kaip matome aukščiau, idėjo visus pastangas suilaikyti žmones nuo maisto!

„Laisvė“ mėgina pateisinti bolševikiškus budelius tuo, kad buvusias socialistinės kariuomenės vadas turėjęs savo galvoje „planą“ vėliaus padaryti sukilimą.

Progresyvių kandidatai — Balsuokite už juos!

ROBERT M. LA FOLLETTE

BURTON K. WHEELER

Visų Amerikos progresyviųjų spėkų kandidatai į Jungt. Valstijų prezidentus ir vice-prezidentus. Balsuokite už juos šandie!

ma. Bet jau mes nurodėme, kad tai yra idiotiškas išmislas, nes Džugelis juk buvo Črezvyčaikos nagnose ir negalėjo būti pavojingas bolševikams.

Reiškia, bolševikai paskerdė tą žmogų tiksliai dėlto, kad norėjo „apsidirbti“ su savo priešais.

Tokiu pat būdu jie pasielgė ir su daugybe kitų Gruzijos socialistų. Prasidėjus sukilimui, bolševikai be jokio teismo sušaudė keletą dešimčių socialistų demokratų, kurie su tuo maistu negalėjo turėti nieko bendra, kadangi jie buvo suareštuoti keletu mėnesių, metais arba net dvejis metais ankščiau.

Akyvėzdoje šitų neužgincijamų faktų, jokie „Laisvės“ skalijimai nenuplaus dėmes, kurią užsidėjo kruvinieji Maskvos diktatoriai. Valdžia, kuri tykoja žmonių sukilimo, kad turėtų progos padaryti skerdynę, ir kuri žudo beginklus savo priešus, sėdindius kalėjime, užsielpno vardą žmogžudų ir rakalių!

JEIGU TOKIU PAT BUDU BUTŲ APSIEINAMA SU KOMUNISTAIS?

Musiškiai Maskvos pakalikai nepaliauja šukavę apie Vokietijos valdžios „žiaurumą“, kadangi Vokietijoje sėdi kalėjimuose keletas šimtų komunistų.

Bet už ką tie komunistai buvo suimti ir pasodinti į kalėjimus? Daugiausia už tai, kad jie kėlė ginkluotus maistus prieš valdžią.

Nuo to laiko, kai įsikūrė respublika Vokietijoje, komunistai įjeuomet nesiliovę planavę ginkluotus sukilimus ir daug kartų jie tuos sukilimus darė. Dar tik perėitą rudeni, kuomet Vokietijos valdžia buvo nutarusi sustabdyti „pasyvų priešinimąsi“ Ruhr srityje, komunistai išsukė didelį ginkluotą maistą Hamburge.

Pažiūrėkime dabar, kas būtų išėję, jeigu „žiaurioji“ Vokietijos valdžia būtų pasielgusi su komunistais tokiu pat būdu, kaip Rusijos komunistai elgiasi su savo politiniais priešais. Del dalyvavimo įvairiuose pirmuose sukilimuose ir del kurstymo prie sukilimų, daugelis Vokietijos komunistų sėdėjo kalėjimuose, kuomet prasidėjo sukilimas Hamburge. Vartojant „bolševikišką metodą“, Vokietijos valdžia būtų turėjusi tuojau paimiti tuos komunistus, o taip pat ir jų centralinį komitetą ir visus jų laikraščių redaktorių, kurie pritarė Hamburgo sukilimams, — sustatyti prie sienos ir sušaudyti!

Jeigu Vokietijos valdžia būtų vartojusi šitą „bolševikišką metodą“ kiekvieną kartą, kai iškilavo Vokietijoje ginkluotas komunistų maistas, tai šandie Vokietijoje nebūtų nę vieno gyvo bent kiek žymesnio bolševiko.

Bet Vokietijos valdžia taip nedarė. Kuomet sovietų vyriausybė dabar Gruzijoje išsukė daugybę socialistų demokratų, sėdėjusių kalėjimuose ir neturėjusių net progos dalyvauti sukilime, tai vokiečių valdžia nėra sušaudžiusi nę vieno komunisto net iš tų, kurie buvo suimti su ginklais rankose.

O betgi Maskva ir visi jos agentai šaukia, kad Vokietijos

valdžia esanti „žiauri“. Tuo tarpu kad rakališkus bolševikiškus Črezvyčaikos darbus Gruzijoje jie teisina.

KAS JAI DAROSI?

„Vienybė“ rašo:

„Naujienuoms“ baisiai nepatinka, kad mes nurodėme faktą, jog Kaune, šiauliuose ir kitose vietose rinkimus į savivaldybes laimėjo socialistai.“

Kas pasidarė tiems „Vienybės“ redaktoriams, kad jie šitokias nesąmones čmę rašyti?

Kad socialdemokratai laimėjo Lietuvos savivaldybių rinkimuose, tai mums labai patinka. Ir kad „Vienybė“ tatai pripažįsta, tai mums patinka dar labiau.

Dėkavonės Diena

Pirmą Dėkavonės Dieną Amerikoje apvaikštinėjo Plymouth'o kolonistai 1621 m. Jie atkeliavo per jūrą įsteigti naujus namus svetimoj žemėj, nes buvo persekiojami savo šalyje. Iš laivo išlipo gruodžio 21, 1620 m., ant Plymouth'o akmenų, kas vėliaus radosi Massachusetts valstijoje. Iš viso buvo 102 keleiviai, kuomet laivas „Mayflower“ apsisitojo Cape Cod, ir jų kelionė buvo dešimtis syk ilgesnė už šių dienų kelionę.

Moterys ir vaikai pasiliko ant laivo, kuomet vyrai pabudavojo viena didelį namą. Beveik pusė kolonistų išmirė per pirmą baisią žiemą, bet su pavasariu visi kiti pradėjo darbščiai apdirbinėti žemę. Susidraugavo su indijonais, kurie pamokino, kaip auginti kornus.

Su anta žiema, ir jų pirmais metais svetimoj šalyje, jau pasibudavojo namus ir apvaikščiojo pirmą piutį. Edward Winslow, vienas iš kolonistų, parasė draugui Anglijoj sekanti: „Pūtis užsibaigė ir mūsų gubernatorių išsiuntė keturis vyrus paukščiauti, idant galėtumėm pasilksminti, darbą užbaigę. Jie keturi, tiek nušovė paukščių, jog visai savatei pakako. Tarp kitų pasibovimų, biskį pašaudėm. Daugelis indijonų mus aplankė ir tarp jų atėjo jų didžiausias karalius, Massachusetts, su apie devynios dešimties vyrų, ir mes visi per tris dienas lksminomės ir šventėme.“ Paukščiai, kuriuos jis minėjo, buvo laukiniai kalakutai.

1631 m. Dėkavonė laikyta Bostone, kuomet laivas atvyko su ilgai-laukiančiu maistu; ir sekantią metais Massachusetts valstijos gubernatorių paskyrė padėkavojimo dieną, ir prasė Plymouth'o kolonijos galvos pirsidėti prie apvaikščiojimo. Potam, laiks nuo laiko, vietiniai apvaikščiojimai laikyti, bet tik laike revoliucijinio karo, pabaičioje sekantį šimtmečio, Kongresas paskyrė tautišką Dėkavonės dieną. 1789 m. Jurgis Washingtonas, pirmas S. Valstijų prezidentas, išleido pirmą Dėkavonės atsisaukimą, paskirdamas dieną, bet vistiek tik šiaurinės valstijos dieną apvaikščiojo.

Pietuose diena beveik buvo nežinoma iki 1855 m., kuomet

Virginijos gubernatorių pasiuntė pranešimą, valstijos leliaturai, prašydamos paskyrimą ir pripažinimą Dėkavonės dienos. 1864 m. prezidentas Lincolnas išleido atsisaukimą paskirdamas ketvirtą ketvirtadienį lapkričio mėnesio kaip tautišką Dėkavonės dieną, ir iki šiam laikui Dėkavonės Diena apvaikščiojama, bet kas met prezidentas išleidižia atsisaukimą. [FLIS.]

Emile Zola

Maluno Atakas

(Tęsinys)

II

Praėjo mėnuo ir Rekrusui jau grėsė pavojus. Prusai artinusi tiesiai į kaimą. Visi pravicivai iš anos pusės pasakojo, kad jau jie netoli ir eina taip greit, kad vieną gražų rytą galima tikėtis sulaukti prusus išlandant iš netolimo miško.

Praėjusią naktį prieš pat aušrą kilo triukšmas. Gyventojai soko iš miego išgirdę žygiuojant pulką žmonių. Moterys persigandę pradėjo žėgnotis. Tik pamažu pravėrę langus pastebėjo raudonas kelnias. Tai buvo savi, prancūzų kariuomenės dalys. Vadas tuojau pareikalavo viršaitį ir pasikalbėjęs su tėvu Merlje pasilikol malune.

Diena aušo, pamažu kėlėsi aukštyn linksma saulutė. Bet šiandieną ji jau nieko nebelinksmo. Visi buvo susirupinę svečių atvykimu ir nekantariai laukė kas toliau bus. Buvo matyti, kaip vadas, kapitonas apžiūrino maluną iš visų pusių, kaimynų namus, kelis kartus perėjo per Morelę, žiūrėdama žiūrėdama prisidėjęs apylinkę. Ji lydėjo tėvas Merlje ir, matomai, davinėjo reikalingus paaiškinimus. Paskui kapitonas sustatė kareivius už muro, už medžių, už kampų. Didžioji burio dalis pasitapino maluno kieme. Aišku buvo, kad rengiamasi į mušį. Kada tėvas Merlje užklauso, kapitonas nieko neatsakydamas tik linktelėjo galva.

Pranė ir Domas taip pat buvo kieme. Tėvas Merlje priėjo prie jų ramiai ir paprastu balsu pranešė: — Mano mieli vaikučiai. Nors ir žadėjau už mėnesio vestuves, bet ryt jų nebus. Domas kietai sukančęs dantis ir suraukęs kaklą, buvo įsmeigęs akis į Gagnio mišką, laikas nuo laiko pasistiepdamas, lyg norėdamas matyti ateinančius prusus. Pranė rimta, išblykusi, sukinėjosi po kiemą ir stengėsi maitinti kareivius ant grietųjų kiemo kampe virdama sriubą.

Tuo laiku pasirodė kapitonas, apžiūrėjęs visus maluno kambarius ir užkampius. Sutikęs tėvą Merlję nudžiungia. — O, jūs čia turite tikrą tvirtovę. Mes čia galėsim iki vakaro laikytis... Malunininko veidas rimtėjo. Jis suprato, koks pavojus jo malumui gresia, bet nieko nę sakė, nes matė, kad kitos išeities nėra.

Kapitonas buvo augaluotas, keturių dešimtų metų malonaus veido vyriškis. Pastebėjęs Pranę ir Domą nusisypsojo ir kreipdamas į jų pusę užklauso: — Ar tamsta ne kariuomenė? — Aš esu svetimsalis — aiškinosi Domas. — Bet aš pataikau į obuolį per penkis šimtus metrų. Mano medžioklės šautuvas čia pat yra. — Gera! jis tau bus reikalingas — trumpai užbaigė pašnekesį kapitonas.

Jau atėjo ir dešimta valanda. Kartis darėsi vis didesnis ir didesnis. Kareiviai susispietę paukšneį ant kiemo, pradėjo guryčiant. Visur viešpatavo pilis ir liudna tyla. Kaimo gyventojai užsibarikadavo, kietai užsitaikė duris ir langus. Gatvės nepamatysi nei gyvos dvasios, neužgirsi nei mažiausio triukšmo. Atrodė, lyg visi būtų išmirę ar kietai užmigę.

Netrukus skardžiai suaidėjo pirmas šūvis.

Kapitonas vienu akimirksniu pašoko, kareiviai metė valgę palikdami beveik pilnas sriubos lekštes. Po kelių sekundų visi atsidadė savo vietose ir buvo pasirėngę į kovą. Nuo apačios iki pat viršaus malunas buvo pilnas kareivių. Pasigirsta vėl antras šūvis ir kapitonas pastebi jau pamiškę tarp dviejų medžių dumų kamuolėlį.

— A prakeiktieji, jie susimetė į mišką — murmėjo kapitonas. Tai jie čionai mus maito.

Saudymas vis čjo smarkiau. Iš vienos pusės pylėsi ugnis. Tai buvo už medžių pasislėpę prusai, iš kitos pusės kaimo. Be atvangos pliekė malune didį prancūzų. Kuipkos, spėgdamos laktė, bet nei vienoj nei kitoj pusėj aukų dar nebuvo. Saudymas tęsėsi, beveik, porą valandų. Kapitonas ramiai kažką sau panosėj niuniavo. Pranė ir Domas buvo pasilikę kieme ir pasistiebdami per sieną žiūrėjo kas dedasi aplink.

— Pasitraukit iš ten — šuktelėjo jiems kapitonas. Ten gali kulipkos pasiekti.

Nespėjo ištarti šiuos žodžius, triukštelėjo smarkus šūvis, ir pro šalį prazvimbdama kulipka tartum žirkelėmis nukirpo medžių šakeles ir numušto lapo galelis pamažu plasnodamas krito žemėn. Bet prusai nepaaukė: šūvis buvo paleistas per aukštai. Domas atitaukė Pranę nuo sienos, tėvas Merlje šuktelėjo: — Eikit greičiau į rusį, ten storos sienos.

Bet jiedu neklusė tėvo. Jie įsoko į didįjį maluno kambarį, kur burelis kareivių, užsidarę langines tyliai sėdėjo, sekdami priešą per langinių plyšius. Kapitonas liko vienas kieme. Aplinkui maluną stovėję prancūzų kareiviai laikėsi labai narsiai, atkakliai gindami kiekvieną žemės pėdą, ir tik galutinai priešą verčiami vienas paskui kitą šliaužė į kiemą. Jų tikslas buvo išlošti laikus, ir neparodyti prusams kokios jėgos buvo malune.

Praėjo dar viena valanda, kada atbėgęs puskarininkas pranešė, kad prieš maluną beliko vos trys ar du žmonės, kapitonas ištraukė savo laikrodį. — Puse trečios... Mes turime išsilaikyti dar keturias valandas.

Tuojuo įsakė jis kietai užrakinti kiemo didžiuosius vartus, ir viską parengti, kad suteikus priešui energingą pasipriešinimą. Bet kadangi prusai buvo kitoje Morelės pusėje, tai bent tuojuo nebuvo didelio pavojaus, kad jie galėtų pulsti atakon. Už dviejų kilometrų yra tiltas per Morelę, bet prusai, be abejonės apie tai nežinojo ir buvo galima drąsiai manyti, kad jie mėgins upę perbristi. Vadas įsakė saugoti kelią.

Saudymas sustojo. Malunas nutilo irgi it negyvas. Visos jo langinės uždarytos, jokio balso iš vidaus nebegirdėti. Pamažu, pamažu pradėjo pasirodyti iš Gagnio miško prusai.

Jie jie labai atsargiai, didelių nepasitikėjimu, žiūrėdami į maluną. Bet vis tik čjo pirmyn. Kada tokiu būdu pasirodė jau iki penkių dešimtų prusų, kapitonas sušuko: — Pradėti!

(Būs daugiau)

CHICAGOS ŽINIOS

Kaip demokratai cigarus dalija

Tarpe Van Buren ir Congress gat. nedidelis teatrėlis, ant State gatvės, po perstatymui teatro viršininkas papraso visus eiti dar kiton salėnės busias dar kitas "sov.", kuris nekainuosius jums nė cento ekstra.

Pro užpakalines duris suveda visus ant trečių lubų. Sveitinė nedidelė, telpa apie porą simčių žmonių. Prie durų stovi sarvuoti "žalnieriai." Žiūriu, demokratų mitingas. Kalba vienas kandidatų j Municipalio Teismo teisėjus. O jau rukymas neįmanomai didelis, taip kad už penkiolikos žingsnių negalima matyti kalbėtojo.

Kalba vienas, kalba kitas ir visi agituoja kiek galėdami už savo kandidatus balsuoti rinkimų dienai. Kiekvienas jų pirmo demokratų kandidatą John W. Davis į prezidentus. Niekas publikai nesuplėja kalbėtojų, bet užpakaly salės buvo pasamdyti plojikai, tie savo darbą atlieka gerai. Neša viešing būselį cigarų, neša kitą ir trečią ir t.t. Dumai vis labiau rusksta. Plojikai dar labiau ploja kad met ausys drimba žemyn. Žalnieriai atėjusius salėn mandagiai pasodina. Teisėjai ir kandidatai j municipalio teismo teisėjus sveikina si italais, turkais, armenais ir visokiais valkatomis, kurie nuo State gatvės susirinko, ar kas nors kitas juos ten įpraše. Sveikina si kiti broliai.

Publika gavusi po kelis cigarus jau pradėjo ploti, kojomis tripti ir pagalias "urei" šaukti.

Išėina ant pagrindų vienas kandidatas ir teisėjus ir pradeda: "La Folletas nelaimės rinkimuose ir prezidentus. Jis turėjo penkias valstijas, o dabar pasilikio tik dvi. Jis prarado Wisconsiną su Minnesota. Jis niko negaus, būkite spakaini ir balsuokite už mūsų kandidatus ir už demokratiją. Balsuodami už republikonus jūs balsuosite patys prieš save ir prieš demokratiją."

Išėina dar vienas ir klausia: "Ar jūs žinote kas yra Ku Klux Klanas?" Vienas atsiliepia: "Taip." "Kaip tai spėlasi?" klausia kalbėtojas. Atsako taip ir taip. Kalbėtojas tada išperia klanams, republikonams ir Coolidge'ui kailį bauginamas publika tuo, kad, gieda, republikonai nori paroduoti šalį šaptonis ateivių organizacijos ir platina klanų organizacijos propagandą ir t.t. Publika plysta ovacijomis. Ir vėl apdalinama po cigarų. Gagarai labai blogi, smirda kai skunkų kailis.

Pirmininkas papraso publikos neiseiti. Liepia žalnieriams uždaryti duris, tiktai galima eiti atėjusius į salę, bet neiseiti. Apie dvyliką valandą nakties prasideda vodevilis. Vodevilis susidėjo is žemiausios rūšies burleskos. Burleską užfundiavo Leo Stevens, State ant Congress burleskos manageris. Buvo "Simės" ir kitokių manologų, kurie gau įsildė demokratų ir jų "balsuotojus." Vodevilis pasibaigė kai pirmas val. nakties. Tuomet visus nuprasė vienos lubos žemiau ant vakarienės, kur buvo suruosta apie porą simčių ordėrių. Vakarienė (teisingiau, pusryčiai) buvo gera ir baigėsi apie trečią val. ryto.

—Reporteris.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pažios Naujienos yra naudingos.

Senatoriaus Robert M. La Follette, progresyvių kandidato j prezidentus, žmona, kuri veikliai dalyvavo šioj rinkimų kampanijoje, vesdama gyvu žodžiu ir per spaudą plačią agitaciją už progresyvių kandidatų. Tik progresyvių kandidatų žmonos ir tedalyvavo kampanijoje.

Tyrinėja priežastį baisios nelaimės ant kryžkelės

Dešimt žmonių užmušta ir daug sužeista tavoriniam traukiniui sudaužius gatvėkarį. Kaltinama mumsaina.

Percito šeštadienio-sekmadienio naktį North Ave. gatvė istiko baisi nelaimė. Apie 1:45 val. nakties North Ave. gatvėkaris, pilnas pasažierių ties Kingsbury gatve važiuavo skersai Chicago, Milwaukee & St. Paul geležinkelio bėgius. Umai ant gatvėkario užbėgo tavorinis traukinys, nuvilko toli nuo bėgių ir prispaudęs prie signalo bloko gatvėkarį perkirto pusiau. Dešimt žmonių liko užmušta toje baisioje nelaimėje, o apie 50 žmonių liko sužeistais. Gatvėkaris buvo apie 60 pasažierių ir nė vienas jų neįsikko visiskai sveikas.

Atvykusi policija ir ugniagesiai veik per visą naktį dirko iki gatvėkarį sukapojo ir aėmė iš jo visus užmuštuosius ir sužeistuosius, kurie buvo edaryti perverstami, suspaustame ir viūp sulauksytame gatvėkarėje. Užmuštieji buvo gabenami pas graborius, o sužeistieji j ligonines. O apie gatvėkarį stovėjo didelės minios žmonių, jų tarpe motinos ir giminių važiuosiujų jaunuolių, kurių buvo gatvėkarį didžiuna ir kurie gryzo iš įvairių pasilinksminimų namo. Žmonės stovėjo apie gatvėkarį, bejęgiai ką nors daryti, nors iš po gatvėkario griuvėsių girdėjosi dejavimai ir maldavimai sužeistųjų.

Kuomet išimta is gatvėkario užmuštuosius ir sužeistuosius, stvertasi įsiekoti nelaimės kaltininkų. Pasirodė, kad geležinkelio stovai nebuvo užfėisti traukiniui besitartinant. Geležinkelio sargas John Brahe akėsi neuzmatęs ateinančio traukinio. Gatvėkario konduktorius, kuris išsigelbėjo nuo susidūrimo išsokdamas is gatvėkario, sako, kad jis buvo išlipęs ir j abi puses apžiūrėjo bėgius, bet traukinio nepastebėjo. Traukinį pastebėti tik važiuojant skersai geležinkelio bėgių: konduktorius spėjo išsokti, o motormanas bandė kiek galima greičiausia paleisti gatvėkarį, kad kaip nors perbėgtų kelią, bet tik išdėgino "fiuzus" ir gatvėkaris atsidurė tamsoj. Traukinis buvo labai ilgas ir važiuo atbulas, stumiamas dviejų garvežių. Paskutinis vagonas buvo ne "kabuzė", bet plokščias ir jo kiti šviesų neturėjo, o kad visai apielinkė yra tamsi, tai tokio traukinio ir negalima buv įmatyti. Nors signalistai davė signalą, kad istiko nelaimė ir kad traukinį sustabdyti, bet kad garvežiai buvo labai toli, tai signalo neužmatyta ir tik tada traukinį sustabdyta, kai susitrenkimas perėjo per visus vagonus ir pasiekė garvežius.

Tyrinėjimai dar nėra pabaigti, bet sargas Brahe jau tapo

areštuotas. Jis neužleido vartų. Be to jis pats prisipažino, kad buvo išsigėres. Esą viename salione jis išsaiminė algos čekį ir išgėrė kelis stikelius mumsaino. Bet jis ginasi, kad nebuvo girtas. Tečiaus daktarai už kelių valandų po nelaimės pasakė, kad Brahe tebebuvo girtas. Norima traukti atsakomybėn ir tą salionininką, kuris mumsainą sargui padavė. Be to kritikuojama, kad j sargus, tokią atsakomington vieton, skiriamą niekam nebėtinkančius žmones, kurie, daugiausia, yra sužeisti. Pats Brahe yra jau senas ir be vienos rankos; gaudavo tik \$60 algos j mėnesį.

Tarp užmušusių yra Dr. M. M. Schienkin is Palestinos, kuris atvyko Chicago trejetą savaitę atgal organizuoti Herziala koloniją Palestinoje. Jis paeina is Besarabijos ir yra žymus žydų rasytojas ir filozofas. Jo lavonas bus pasiųstas laidojimui j Palestina. Kiti žuvusieji yra daugiausia jaunuoliai, tik vienas kitas senis. Iš žuvusių 5 yra vyrai, 4 moterys ir 1 vaikas.

Chicagoje buna daug nelaimių, bet tokios didelės nelaimės ant geležinkelio kryžkelės jau senai nebuvo. Vedami yra ar penki tyrinėjimai ir jie greit baigsis. Ironija likimo: prie budelės, kur gatvėkaris liko nustumtas ir sudaužytas yra iškabinta didelė iškaba su užrašu "Safety or Sorrow."

Miestas bijosi maro

Los Angeles, Californijoje, tarp meksikiečių siaučia "juodasis maras." Jau 22 žmonės mirė nuo tos baisios ligos. Visas distriktas, kuriame maras siaučia, yra uždarytas. Chicago prisibijo, kad ir j čia maras kartais neatsikraustytų. Chicagoje yra apie 9,000 meksikiečių. Koks nors Los Angeles meksikietis gali prapsruti pro kvarantiną ir atbėgti j Chicago, atnešdamas ir tą baisią ligą, kuri 11-tame šimtmetyje išnaikino ketvirtadalį visos Europos gyventojų. Todel visuose meksikiečių distriktuose tapo pastatyti sargai daboti

tas apielinkes ir pranešti apie kiekvieną nuziurėtiną ligonį. Sveikatos departamentas daro ir kitų prisirengimų kovoti su ta epidemija. Nors nemanoma, kad liga pasiektų Chicago, bet "atsargumas gėdos nedaro" ir nebus laiko rengtis su ja kovoti, kada liga pasirodys mieste, nes ta liga veikia nepaprastai greitai ir gydymui nepasiduoda.

Ją užkrečia tam tikros bakterijos, kurios labiausia novija žiurkės. Žiurkės visuomet krinta pirmomis juodojo maro aukomis. Paskui musės nuo žiurkių perduoda tą baisųj marą ir žmonėms. Los Angeles siaučiantis maras yra peredodamas kvepavimu ir užsikrečia žmonės vienas nuo kito. Ir Los Angeles mirė du žmonės, kurie prižiūrėjo maro ligonius; vienas jų yra kunigas ir užsikrėtė duodamas ligoniui paskutinį patepimą, o kitas yra ambulanso vėžjas, kuris užsikrėtė beveždamas ligonius j ligoninę.

Smulkios žinios

Louis Chass, 1020 S. Ashland Ave., ir Mrs. Anna Anclo-vitz puėjo viešeli pas Sakanus, 1432 S. Albany Ave. Visiems bėpietaujant atėjo ir Annos vyrras. Louis Chass to taip iššigando, kad nebenumatė durų ir šoko žemėn is trečio aukšto lango. Ji užkliuvo už antro aukšto verandos ir tik abi rankas išsilaufė.

Antonio Marites, 28 m., gyvenantis ties Doltonu ir dirbantis ties pravedimo geležinkelio, rastas nušautas ties Doltonu tavoriniame vagonė. Kalininko nesurasta, nors kelis darbininkus atklausinėta.

West Pullmane 7 mėnesiai atgal apdegė didelis namas su keliomis sanukovomis prie 12001 Wallace St. Namas liko aplaisytas. Užvakar las namas vėl užsidegė ir gaisras pridavė už \$25,000 nuostolių. Dabar tyrinėjama gaisro priežastį.

(Tąsa ant 6-to pusl.)

Rankų Skausmas

Suteikia greitai malonumą

Prašalina skaudantį sustyrimą nuo persidirbusių raumenų tuojau. Tik užkė bisk Sloan's. Netrink. Jo stimuliuojančios sudėtinės atsiunčia šviežų kraują j skaudama vietą — ir greitai pašalina nuodijanties dalis ir sustabdo skausmą. Pas visus aptiekorius — 35 centai.

Sloan's Liniment — Prašalina skausmą!

PUIKŲS — NAUDINGI KREPŠIAI

daug ar mažai pirkinių. Gausiami Naujienos ofise, priduodant šį skelbimą ir 40c. Persiuntimo išlaidų 5c.

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS, Chicago, Ill.

UŽKIMIMAS

paprastai pacia nuo persalimo. Bet kam reikia kentėti? Dėl gerklės skausmas ir užkimimas vartok

Severa's Antisepsol

kaipo gargaliavimas. Tasai vaistas apmala gerklės ir nosies, palengvina skrepliavimą ir suteikia ligoniui pagaiduojančio palengvinimo.

Kainos 55c ir 50 centai.

Gaunamas pas jus aptiekorių. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Dėlei Nervų Suirimo Prasto Miego—Blogo Žlebčiojimo

Pagalios Štai Yra Pagelba. Tai Yra Nuostabu, Kaip Greitai Nuga-Tone Veikia. Tūkstančiai Jaučią Palengvinimą ir Vos Keletą Dienų.

Jei Jūsų gydytojas, dar nėra užsėkęs, de Jūsų, eikite pas Jūsų aptiekorių šiadien ir nusipirkite bonketą Nuga-Tone. Nuga-Tone sugrąžina gyvybę, veikimą ir pajėgia nusidėvėjusiems nervams ir muskulams. Budoja raudonąją kraują, stiprius, pastovius nervus ir suteikia padidintą jį išterme. Suteikia gaivinantį miegą, gerą apetitą, puikų žlebčiojimą, reguliuoja vidurių veikimą, sukelia entuziazmą ir ambiciją. Jei Jūs nesijaučiat kaip reikiant, tai patį del savo labo pabandyk jį. Jis jums nieko nekainuos jei ir nepagelbėty. Jis yra malonus imti ir Jūs tuojau pradėsit jaustis nuo jo geriau. Neimkit įkaito. Imkit jo per keletą dienų ir jei Jūs nesijausit geriau ir neatrodytė geriau, nunešk liksią dalį pakulio pas aptiekorių ir jis sugrąžins jums Jūsų pinigų. Išdirbėjai Nuga-Tone sąkovo visigens aptiekoliams garantuoti jį ar sugrąžinti Jūsų pinigų jei Jūs butumėt neužgandėtinai. Rekomenduojamas, garantuojamas ir parduodamas per visus aptiekorius.

Rusiskos ir Turkiskos Maudynės

Atdaros diena ir nakti. Vanos, lietas ir marių druskos maudynės. Ruimai ir lovos del naktynės. Didelis pridus del plankyms. Specialės rusiskos maudynės del moterų seredom. Z. SAPERSTEIN & SONS Savininkai 1115-17 So. Paulina St. Tarpe Taylor ir Roosevelt Rd. Phone West 1511 Chicago, Ill.

PRANESIMAS

Šiuoni pranešame Chicagoje lietuviams, o ypač Bridgeporto apielinkė, kad apiečia The New City Pharmacy, buvusi po num. 3327 S. Halsted St., dabar persikėlė j naują vietą 3430 So. Halsted St. Naujoj vietoj galėsime suteikti dar geresnį patarnavimą, nes vaistinė bus didesne ir moderniskiau įrengta.

The New City Pharmacy John Malakauskas, sav. 3430 S. Halsted St. Chicago, Ill.

LIETUVIŲ DAKTARAI

UŽSISAKYKIT IR SKAITYKIT LIETUVIŲ BURTININKŲ LAIKRASTĮ "BURTININKAS" "BURTININKA" telpa: Burtininkų monad; Juokai; Planetos; Burimui laimės; Įvairių paslapčių, ir daugiau. "Burtininko" kaina metui \$1.00. Siųdami prenumeratą adresuokite: LIET. SVIET. KNYGYNAS, 3106 S. Halsted St. Chicago, Ill. Dept. 2.

Phone Boulevard 9641 A. KAIRIS Murinimo ir budavojimo generalis KONTRAKTORIUS 3352 So. Halsted St. Namai 3356 Lowe Ave.

au atėjo Kultūros No. 9. Kaina 30c. Jaukite Naujienose 1739 S. Halsted St.

Ar jūs žinote, kad Laikie pirmutinių mėnesių šių metų Lietuvių importas buvo sekamas: is Amerikos 3,331, iš Šveicarijos, Belgijos, 0,26, Danijos 70,52, Cechoslovakija, 4,48, Didžioji Britanija, 9,57, Halandai, 2,57, Francija, 9,89, Švedija, 3,61, Vokietija, 65,12, Latvija, 2,93, ir kiti šalių 8,56. Ar jūs žinote, kad Halandų Turkiskų cigaretai turi saviję skaniausią tabaką ir jis yra 100% grynas tabakas. Bandykit permaitinti j Turkiskus, jūs džiaugsitės, kaip ir kiti.

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat. Tel. Yards 1119 Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikuavusi Pennsylvanijos ligonbučiuose. Sazi-ningai patarnauja, visokioms ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo. Už dyką patarnauja, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasite pagelbą. Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. VAITUSH, O. D. LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karši, atlaisto kreivus akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodant mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamą j mokyklos vaikus. Akiniai nuo \$4.00 ir augščiau. Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p. 1545 West 47th St. Phone Boulevard 7589

DR. SERNER, O. D. Lietuvis Specialistas

Turėk švarias, sveikas akis. Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jeigu akys nuvarge, silpnos, skaudžios arba ašaros, tuojau ateik pasitarti. Akiniai \$5 ir augščiau. Valandos nuo 1 iki 9 vakare. Nedėlionis nuo 10 iki 12 3333 So. Halsted St.

Dr. J. M. Chrzan

Specialistas ligų: skilvio, žarnų ir plaučių. Tydo gerai šlapumo ligas. 1046 Milwaukee Ave., kamp. Noble St. Valandos nuo 10 iki 4 po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 vakare. Tel. Haymarket 9149. Res. Keystone 4130.

Tel. Lafayette 4223 Plumbinb, Heating Kaiko lietuvių, lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai M. YUSKA, 3228 W. 38th St. Chicago, Ill.

Tel. Lafayette 3848 Po 10 vak. šaukit Lafayette 3826 Rez. 3359 So. Western Blvd. DR. ROY H. FREEMAN Gydytojas ir Chirurgas 3325 So. Kedzie Ave. Ofiso valandos: 8-9 A. M., 1-3 ir 6-8 P. M., nedėlioj 11-12 tiktai. CHICAGO, ILL.

Daktarai kurių vardas čia padėti, yra pasiriję tarnauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1939 DR. S. A. BRENTA Ofiso Valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 deina ir 6:30 iki 9:30 vakare 4608 S. Ashland Ave., netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D. 4643 So. Michigan Ave. Tel. Kenwood 5107 Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 6:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS Gydytojas ir Chirurgas 3303 So. Morgan St., Chicago. Telephone Boulevard 2160 Valandos Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas GYDYTOJAS ir CHIRURGAS 4442 So. Western Ave Tel. Lafayette 4146

Tel. Blvd. 8188 M. Wolkewicz BANIS AKUŠERKA Turu patyrinę asekmingai pararnauja moterims prie gimdymo, kiekvienam atsitikime. Tel. kija ypatinga prižiūrėjimą. Duodu paterimus moterims ir merginoms dykai. 3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN - IS RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyres gydytojas, chirurgas ir akušeris. Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus. Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St. VALANDOS: Nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare. Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4186 3410 So. Halsted St. Val: 9-10 A. M. ir po 8 val. vak. Special: Nedėlionis ofisas uždarytas. Jeigu reikalinga del namų, šaukite Boulevard 4186 arba Drexel 0950.

DR. CHARLES SEGAL Praktikuoja 17 metai Ofisas 4725 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois Specialistas džiuvos Moteriskų, Vyriškų ir Vaikų ligų. OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėlionis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. popiet. Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0994 DR. MAURICE KAHN 4631 So. Ashland Ave. Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėlionis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN Specialistas moterų ligų 1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Telefonas Canal 1912 Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 0537 DR. MARYA DOWIAT-SASS 1707 W. 47th St. Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėlionis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9693 Rezidencijos tel. Drexel 9191 Dr. A. A. Roth Rusas. Gydytojas ir Chirurgas Specialistas Moteriskų, Vyriškų ir Vaikų ir visų chroniškių ligų Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street Valandos 1-3 po piet, 7-8 vak. Nedėlionis 8 šventadieniais 10-12 dien.

Dr. Benedict Aron Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialių sutarčių telefonuokit Prospect 0610

Jei abejoji akimis, pasiterauk Dr. A. R. BLUMENTHAL Optometrist Tel. Boulevard 6487 4849 So. Ashland Ave. Kampas 47-tes ant 2 lubų 1801 Blue Island Ave. Phone Roosevelt 2026

Francuziškas Daktaras Specialistas kraujo, odos, chroniškių ir slaptų ligų Gydo su pagelba naujausiu metodu X-Ray Spinduliais Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko Telefonas Canal 0464

Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10. Nedėlionis nuo 2:30 iki 4:30 po piet; Būras 4204 Archer Ave. Kampas Sacramento Ave. V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30 Telefonas Lafayette 3878-7716 Dr. J. W. Beaudette

